

”Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.”

Granskning av årsredovisning 2018

Eksjö kommun

Camilla Karlsson, KomRedo AB

2019-04-04

Innehåll

1. Sammanfattning	2
1.1 Yrkesrevisorers rapport om årsredovisningen 2018.....	2
2. Bakgrund	3
3. Syfte	3
4. Avgränsning	4
5. Revisionskriterier	4
6. Metod	4
7. Projektorganisation.....	4
8. Årsredovisningen	4
8.1 Förvaltningsberättelse	4
8.1.1 Investeringsverksamheten.....	5
8.1.2 Utfall i förhållande till budget för den löpande verksamheten	6
8.1.3 Balanskravsresultat.....	7
8.1.4 Målen för god ekonomisk hushållning.....	7
8.2 Resultaträkning.....	9
8.3 Balansräkning.....	10
8.4 Kassaflödesanalys	12
8.5 Sammanställd redovisning.....	12

1. Sammanfattning

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas skriftliga bedömning avges i en revisionsberättelse.

KomRedo har av Eksjö kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska årsredovisning och bokslut per 2018-12-31.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning som sammanfattas nedan i avsnitt 1.1.

1.1 Yrkesrevisorers rapport om årsredovisningen 2018

Vi har utfört en revision av årsredovisning och bokslut för Eksjö kommun per 2018-01-01 till 2018-12-31.

Vi har i allt väsentligt utfört revisionen enligt SKYREVS² vägledning för redovisningsrevision. Denna vägledning kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i de finansiella rapporterna. Yrkesrevisorn väljer i samråd med de förtroendevalda revisorerna vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning betraktar yrkesrevisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur kommunen upprättar årsredovisningen. Detta för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i kommunens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsen uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi har i vår granskning av resultat- och balansräkning noterat avvikelser från redovisningsrekommendationer avseende investerings- och statsbidrag där beloppen inte bedömts vara väsentliga. Driftsredovisningen saknar analyser i förhållande till ekonomi och fastställda mål. Utformningen av dokumentationen och rutiner för bokslutsarbetet vid upprättandet av bilagor med underliggande specifikationer behöver ses över. Det innefattar dokumentationsstöd för hur ställningstaganden, analyser och bedömningar görs i årsbokslutet.

I årsredovisningen återges en sammanställd bild av uppföljningen av kommunstyrelsens övergripande mål. Måluppfyllelsen redovisas i spindeldiagram i form av en femgradig skala. Kommunen ger uttryck för att måluppfyllelse nås med avseende på verksamhetsmålen. Av fullmäktiges riktlinjer och avsikter i budgeten följer att för en god ekonomisk hushållning ska årliga finansiella mål och prioriteringar för verksamheten uppfyllas till största del. Analyser av utfall i siffror och/eller bedömd trendutveckling för de kommunövergripande målen med direkt koppling till fullmäktiges riktlinjer görs inte. Det är inte möjligt för läsaren av årsredovisningen att få en uppfattning om huruvida verksamhetsmålen nås eller inte. Uppföljningen av verksamhetsmålen ger inte tillräcklig grund för uttalandet om verksamhetsmålen är förenligt med fullmäktiges riktlinjer.

---

¹ Kommunallag (2017:725)

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer, en förening som certifierar och kravställer en revisionsstandard för kommunal revision.

Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en i allt väsentligt rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lag om kommunal redovisning. Förvaltningsberättelsen är till största del förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Av redovisningen följer att den löpande verksamheten går med ekonomiskt underskott. Resultatet klaras med högre kommunalekonomiska utjämningsbidrag än budgeterat. Kommunen klarar inte finansiella mål för en god ekonomisk hushållning främst på grund av nettokostnadsutvecklingen. Några kommentarer kring konkreta åtgärder för att komma tillrätta med ekonomiskt underskott inom främst sociala sektorn lämnas inte. Kommunen behöver vidta kraftfulla åtgärder för att komma till rätta med ekonomin och möjligheterna att nå fullmäktiges finansiella mål. Kommunstyrelsen har brustit i styrningen och kontrollen av ekonomin.

Sammantaget gör kommunstyrelsen den bedömningen att kommunen inte har uppnått fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Vi delar den bedömningen.

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Vi bedömer att kommunen per 2018-12-31 inte lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans och att resultatet inte är förenligt med kommunens finansiella mål om god ekonomisk hushållning.

Vi kan inte uttala oss om huruvida kommunen lever upp till fullmäktiges riktlinjer för verksamheten genom den uppföljning av verksamhetsmål som görs i årsredovisningen.

2. Bakgrund

Vi har av Eksjö kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisningen per 2018-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018. Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL³ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). KomRedo's uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Granskningen syftar till att ge svar på följande revisionsfrågor:

- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultaten i årsredovisningen förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten?

---

³ Kommunallag (2017:725)

4. Avgränsning

Granskningen omfattar genomgång av årsredovisningen med fokus på förvaltningsberättelse, verksamhetsredovisningen, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt nothänvisningar.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL⁴ och SKYREV⁵. Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och kommunal redovisningslag (KRL)
- God redovisningsred, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Metod

Granskning har utförts i enlighet med god revisionsred i kommuner och landsting. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. Granskningen innefattar att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska utifrån ett urval av underlag till belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. Det ingår också att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem samt bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort vid upprättande av årsredovisningen och utvärdera den information som lämnats.

7. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Camilla Karlsson, certifierad kommunal revisor.

8. Årsredovisningen

8.1 Förvaltningsberättelse

Enligt KRL 4:1 ska årsredovisningen innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som inte redovisas i resultat- eller balansräkningen men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

---

⁴ Sveriges Kommuner och Landsting

⁵ SKYREV – är en branschorganisation för kommunala yrkesrevisorer och är ett etablerat nationellt forum för yrkesrevisionen i Sveriges kommuner, landsting och regioner.

- kommunens förväntade utveckling
- väsentliga personalförhållanden
- andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten

RKR:s rekommendation 22 anger minimikraven för innehållet i en årsredovisning och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i årsredovisningen, och hur dessa ska värderas.

Kommentar

Bokslutsanvisningar har tagits fram och skickas ut i tid till förvaltningar och företag. Anvisningarna är knapphändiga och behöver utvecklas. Bokslutsarbetet behöver dokumenteras på ett tydligt sätt vilket underlättar för flödet i processen. Kommentarer kring större avvikelser/förändringar i resultat- och balansräkningar bör lämnas vilket underlättar för förståelsen kring gjorda värderingar och bedömningar. Dokumentationen i bokslutsbilagor med tillhörande specifikationer uppfattas bristfälliga och kommenteras närmare under följande rapportrubrik balansräkning.

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i allt väsentligt innehåller en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Upplysningar avseende händelser av väsentlig betydelse, som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut, samt sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningar men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning finns redovisade i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om redovisningsprinciper och tillämpningen av RKR:s rekommendationer har utvecklats.

I avsnittet om personal lämnas upplysningar om sjukfrånvaro i överensstämmelse med bestämmelserna så när som andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. Den ekonomiska utvecklingen analyseras närmare i den finansiella analysdelen. Redogörelser över framtida utveckling lämnas i respektive sektors berättelser.

8.1.1 Investeringsverksamheten

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en samlad redovisning av investeringsverksamheten, KRL 4:2. Vi har granskat att:

- ✓ Investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- ✓ Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- ✓ Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- ✓ Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och kassaflödesanalys
- ✓ Jämförelse med tidigare år görs
- ✓ Avvikelser i förhållande till budget har analyserats och kommenterats

Kommentar

Större investeringar har gjorts i trafikmiljöer och övrig infrastruktur. Av planerade investeringar finns objekt motsvarande 18 mnkr som inte hunnits med eller av andra skäl inte genomförts. Investeringsnivån är lägre än för andra jämförbara kommuner då de flesta verksamhetsfastigheter förvaltas inom kommunens fastighetsbolag.

Vi bedömer att investeringsredovisningen utifrån ovanstående genomgång i allt väsentligt ger en rättvisande bild av investeringsverksamheten samt i övrigt är upprättad i enlighet med kraven i KRL.

8.1.2 Utfall i förhållande till budget för den löpande verksamheten

Enligt KRL 4:3 ska förvaltningsberättelsen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Vi har granskat att:

- ✓ Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning
- ✓ Redovisade intäkter och kostnader överförts riktigt från bokföringen
- ✓ Samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- ✓ Jämförelse görs med tidigare år
- ✓ Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål

Kommentar

En väl fungerande uppföljning och prognosmetodik är en förutsättning för att upprätthålla en hållbar ekonomisk utveckling. Prognoser av god kvalitet gör att kommunstyrelsen (och nämnder⁶) ges beslutsunderlag för åtgärder vid befarande budgetavvikelser. Kommunstyrelsens avvikelse mellan utfall vid årsbokslut och prognosen per november uppgår till 66 procent. En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året. Redovisade avvikelser i prognoserna över tid ger uttryck för att åtgärder inte vidtagits. Avvikelsen i bokslutet ger vid handen att prognosarbetet behöver förbättras väsentligt.

Budgetuppföljning	Beslutsdatum	Period	Prognos helår
<i>Kommunstyrelsen</i>	2018-04-03	2018-02-28	-20,3 mnkr
	2018-05-08	2018-03-31	-23,1 mnkr
	2018-05-29	2018-04-30	-21,8 mnkr
	2018-09-04	2018-06-30	-27,3 mnkr
	2018-10-02	2018-08-31	-27,3 mnkr
	2018-10-30	2018-09-30	-29,0 mnkr
	2018-12-04	2018-10-31	-29,0 mnkr
	2019-01-29	2018-11-30	-28,5 mnkr
Årsbokslut 2018		2018-12-31	-9,8 mnkr

Utfall i förhållande till budget avseende kommunens totala resultat framgår av förvaltningsberättelsen. Analyser i förhållande till fastställda finansiella mål görs i den finansiella analysen. En sammanställning av resultat görs per sektor med jämförelser mot budget och föregående år. Ekonomiskt underskott redovisas främst inom sociala sektorns LSS/SFB verksamhet och socialt stöd. En bredare bild av driftredovisningen återges under respektive sektors berättelse med kommentarer kring avvikelser.

⁶ Enligt revisionens bedömning har nämnderna inte tilldelats någon budget och kan därmed inte heller ta ansvar för verksamhetens ekonomiska utveckling.

Vi bedömer att driftredovisningen utifrån ovanstående genomgång i allt väsentligt ger en rättvisande bild av utfallet för den löpande verksamheten. Driftredovisningen saknar analyser i förhållande till ekonomi och fastställda mål.

8.1.3 Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar med justering för eventuell förändring av resultatutjämningsreserv, KRL 4:3a, 4.

Nedan följer en sammanfattning av kommunens utredning:

Balanskravsutredning 2014 - 2018 (MSEK)	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Årets resultat</i>	17,9	20,2	39,1	-25,9	-9,8
<i>Avgår realisationsvinster</i>	0	-1,3	-1,3	-0,3	-2,1
<i>Medel till resultatutjämningsreserv</i>	-0,9	-1,1	-15,1	0	0
<i>Justerat balanskravsresultat</i>	17,0	17,8	22,7	-26,3	-12,0
<i>Ingående resultat att återställa (inom 3 år)</i>	0	0	0	-26,3	-12,0

Balanskravsutredningen visar på att balanskravet inte klarades 2017 och resultatutjämningsreserven inte kan nyttjas då kriteriet för lågkonjunktur eller befolkningsminskning inte uppfyllts⁷. Återställandet av negativa balanskravsresultat behöver ske inom årliga budgeterade resultat. Fullmäktige har fastställt budgeten för 2019-2021 med årliga överskott om 27 mnkr för 2019, 27,6 mnkr för 2020 och 28,3 mnkr för 2021.

8.1.4 Målen för god ekonomisk hushållning

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning har fastställts⁸, dels för kommunkoncernen och dels för kommunen när det gäller finansiella mål. Riktlinjerna ligger till grund för årlig budget som tillsammans med nämndernas verksamhetsmål ska utgöra underlag för bedömningar om måluppfyllelsen enligt uppgifter.

Fullmäktiges avsikter i årliga finansiella mål och prioriteringar för verksamheten anses ska kunna uppfyllas till största del. Avsikter för god ekonomisk hushållning och nämndernas verksamhetsmål återges i budgeten:

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning anges enligt nedan:

⁷ KF § 224, 2013-12-17

⁸ KF § 224, 2013-12-17

Finansiella mål	Målvärde	Utfall	Kommunstyrelsens kommentar
Oförändrad nivå kommunal utdebitering under planperioden		-	Inga kommentarer kring målvärdet lämnas i årsredovisningen
Minsta budgeterat årligt överskott av skatteintäkter och statsbidrag.	1 %	- 0,1 %	När inte budget och målet uppnås inte. <i>Vår kommentar:</i> konkreta åtgärder för att komma tillrätta med underskottssituationen redovisas inte.
Självfinansiering av investeringar	100 %	42 %	Inga lån har krävts, finansieras inom befintlig likviditet. Investeringarna uppgick till 32,3 mnkr varvid 18,2 mnkr har skjutits framåt jämfört med budgeten om 50,4 mnkr.
Årligt sparande under planperioden	10 mnkr	-	Mål om 5 mnkr nåddes genom ett positivt kassaflöde om 56 mnkr. Samtidigt har kassalikviditeten försvagats över senaste femårsperioden och är nu lägst (66 %). <i>Vår kommentar:</i> ett ”trubbigt” instrument då sparandet inte redovisas och följs upp.
Årligen stärkt soliditet, långsiktigt mål	75 %	57,4 %	I budgeten 63,8 % för 2018, även en försvagning sedan föregående år, förklaras av att investeringar finansierats inom befintlig likviditet, målet nås inte.
Årligen stärkt soliditet, kommunkoncern, långsiktigt mål	40 %	(31,8 %*)	Inga kommentarer kring målvärdet lämnas i årsredovisningen. * Enligt KomRedos beräkningar har soliditeten försvagats jämfört med föregående år (33,2%)

Verksamhetsmålen följs upp med metoden balanserade styrkort. Styrningen utgår från balanserad styrning och verksamhetsmål i nämndernas styrkort som fastställs i samband med budgeten. Fullmäktige har gett uttryck för följande i budgeten:

Inom tillgängliga resurser med kommunens finansiella mål ska kommunstyrelsen i budget och verksamhetsplan 2018–2020 särskilt beakta inom sektorsområde tillväxt och utveckling:

- Att skapa resurser för ett hållbart samhälle ur miljömässig, ekonomisk, jämställd och social aspekt med trygghet, god utbildning för alla kommuninvånare och möjlighet till en stimulerande fritid.
- Att utifrån de nuvarande mest kritiska faktorerna i kommunen: integration, bostäder, kommunikation och rekrytering, prioritera följande:
  - Arbeta för ett inkluderade samhälle där alla har förutsättningar att utvecklas och bidra med sina goda förmågor
  - Öka och bredda tillgången till bostäder
  - Öka tillgängligheten i hela kommunen genom väl utbyggd infrastruktur för att möjliggöra såväl fysisk som digital kommunikation
  - Skapa förutsättningar för arbetsgivare i kommunen att rekrytera kompetent personal genom utbildning, samarbete med näringslivet och att skapa attraktiva boendemiljöer.

Uppföljningen av verksamhetsmålen på kommunövergripande nivå fokuserar på fyra verksamhetsområden: attraktivitet, hållbar utveckling, utveckling och omsorg om unga samt utveckling och omsorg om vuxna. Varje verksamhetsområde följs även upp utifrån de fyra perspektiven brukare, process, medarbetare och resurs.

Måluppfyllelsen redovisas i spindeldiagram i form av en femgradig skala. Den totala lägesbilden av samtliga verksamhetsområden uppgick till 3,8 av 5, en förbättring jämfört med föregående år. På motsvarande sätt har den totala måluppfyllelsen förbättrats med avseende på perspektiven, 3,5 av 5.

Kopplingen mellan verksamhet och ekonomin ska säkerställas genom de finansiella målen.

Kommentar

Av redovisningen följer att den löpande verksamheten går med ekonomiskt underskott. Resultatet klaras med högre kommunalekonomiska utjämningsbidrag än budgeterat. Kommunen klarar inte finansiella mål för en god ekonomisk hushållning främst på grund av nettokostnads-utvecklingen. Några kommentarer kring konkreta åtgärder för att komma tillrätta med underskott främst inom sociala sektorn lämnas inte. Kommunen behöver vidta kraftfulla åtgärder för att komma till rätta med ekonomin och möjligheterna att nå fullmäktiges finansiella mål. Kommunstyrelsen har brustit i styrningen och kontrollen av ekonomin.

En samlad bedömning görs av måluppfyllelsen, när det gäller verksamhetsmålen, om att kommunen lever upp till fullmäktiges krav på god ekonomisk hushållning. Fullmäktiges uttryckta avsikter i budgeten saknar direkt koppling till kommunstyrelsens övergripande mål vilket försvårar för uppföljningen enligt vår uppfattning. Analyser av utfall i siffror och/eller bedömd trendutveckling för de kommunövergripande målen görs inte. Det är inte möjligt för läsaren av årsredovisningen att få en uppfattning om huruvida verksamhetsmålen nås eller inte.

Vi bedömer att kommunen inte lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans och fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Uppföljningen av verksamhetsmålen ger inte tillräcklig grund för uttalandet om verksamhetsmålen är förenligt med fullmäktiges riktlinjer.

8.2 Resultaträkning

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året.

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse mellan åren 2018 och 2017.

MNRSEK	Utfall 18-12-31	Utfall Fg år	Avvikelse %	Budget 2018	Avvikelse %
Verksamhetens nettokostnader	-1052,7	-1024,8	2,7	-1023,6	-2,8
Skatteintäkter och statsbidrag	1035,3	990	4,6	917,1	12,8
Verksamhetens nettokostnad i relation till skatteintäkter och statsbidrag	101,7 %	111,4 %	-6,3	98,1 %	-1
Finansnetto	8,2	8,9	-7,8	-0,6	102,5
Årets resultat	-9,8	-25,9	37,8	10,3	
Resultatmål 2 % av skatteintäkter och statsbidrag	-0,1 %	-2,6 %		1,0 %	-100,1

Årets resultat når inte upp till budgeterad resultatnivå trots att kostnadsökningstakten brutits jämfört med året innan. I delåret aviserades ett underskott om - 27,3 mnkr i prognosen. Uppgifter lämnas om att åtgärder beslutats och gett effekter på årets resultat. Den finansiella analysen ger inga ytterligare upplysningar kring vilka kostnader som minskat och om de åtgärder som iscensatts för att klara fortsatta neddragningar. Dock konstateras att kostnaderna måste fortsätta minska för att nå finansiella mål för en god ekonomisk hushållning.

Resultaträkningen ska återspegla utfallet avseende intäkter och kostnader för redovisad period. Huvudregeln är att intäkter ska redovisas när kriterierna för en intäkt är uppfyllda, RKR 18. Rådet har i en information om redovisning av statsbidrag (2014) omnämnt att statsbidrag avsedda för en bestämd verksamhet eller ett visst ändamål redovisas i resultaträkningen. Prestationsbaserade ersättningar bokförs i samma perioder som prestationerna utförs. Utbetalning i efterskott ska tas upp som en upplupen intäkt. Icke prestationsbaserade bidrag betalas utan krav på motprestation och intäktsförs den period som bidraget avser.

Kommentar

Vi har granskat redovisade intäkter avseende ersättningar från Migrationsverket. Vår uppfattning är att de bidrag som är kopplade till redovisningsskyldighet har bokförts som intäkt då kostnaderna återredovisats och bidraget betalas ut i efterhand. Schablonersättningar utbetalas ut på individnivå under en tvåårsperiod var tredje månad med grund i rapporteringen om mottagandet. Utbetalningar i efterskott ska tas upp som upplupen intäkt.

Efter utredning kan vi konstatera att kommunen har erhållit 37,7 mnkr i schablonersättningar avseende 2018 varav 30,8 mnkr har bokförts i resultaträkningen. Kommunen har använt sig av en beräkningsmodell där man periodiserat intäkten framåt i tiden. Sättet att redovisa saknar stöd i rådets rekommendationer och normering för området. Med utgångspunkter i den information och de underlag vi fått, bedömer vi sammantaget att kommunen redovisat ett för lågt resultat om ca 15 mnkr. En justering av resultatet skulle ha gjort att kommunen når balanskravet. Om justering av resultatet gjorts så når inte kommunen fullmäktiges resultatmål varvid felet inte bedöms vara väsentligt.

Våra iakttagelser har kommunicerats underhand med förvaltningen som valt att inte justera i redovisningen.

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL. Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt externa intäkter och kostnader och är rätt periodiserat. Vi har noterat avvikelse när det gäller periodisering av statsbidrag enligt ovan. Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat och att noter finns i tillräcklig omfattning. Kommunen når inte av fullmäktige budgeterat resultat för en god ekonomisk hushållning.

8.3 Balansräkning

Balansräkningen ska enligt KRL 5:2 redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda pantar och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse mellan åren 2018 och 2017.

Balansräkning (exkl. koncernen)

(MSEK)	2018-12-31	2017-12-31
Balansomslutning	708	689
Redovisat eget kapital	407	417
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	-27	-24
Soliditet redovisad	57,4 %	60,6 %
Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder	-0,3 %	-0,3 %
Omsättningstillgångar	192	176
Kortfristiga skulder	278	252
Balanslikviditet	72,8 %	74,4 %

Kommentar

Kommunen redovisar anläggningar till ett anskaffningsvärde om 690 473 tkr vars bokförda värde är 350 786 tkr enligt anläggningsregister. Inkomster att hänföra till investeringar ska intäktsföras på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning, RKR 18. Redovisningen bör anpassas till rådets rekommendation. Nyanskaffningar har skett med 33 mnkr och 2,3 mnkr har sålts under året.

Vi har granskat banktillgodohavanden mot engagemangsbesked där belopp i bokföringen inte stämmer överens med besked för flertalet poster. Vi rekommenderar att avstämningsrutinen ses över så att underliggande specifikationer direkt går att hänföra till respektive balanspost.

Utformningen och rutinen kring upprättandet av bokslutsbilagor behöver ses över. Ansvarsfördelning för upprättandet finns och respektive ansvarig för balansposten noterar i en så kallad checklista när bilagan stämmer med underlagen. Underlagen saknar hänvisning och sammanställs inte på bilagan på sådant sätt att beloppen direkt kan härledas. Bokslutsarbetet och rutinen för upprättandet av bilagor med underliggande specifikationer som även attesteras behöver ses över. Det innefattar dokumentationsstöd för hur ställningstaganden, analyser och bedömningar görs i bokslut med godkännande av ytterligare behörig person.

Kommunen har redovisat en kortfristig skuld i balansräkningen avseende schablonersättningar från Migrationsverket, konto 28131. Skulden har beräknats och motiveras med utgångspunkter i en använd beräkningsmodell som fått till följd att kommunen över tid reserverat för framtida verksamhetsutgifter. Reservering av utgifter som krävs för den framtida verksamheten får aldrig göras i balansräkningen, RKR 10.2. Vi har bedömt att resultatpåverkan inte är väsentlig, se kommentarer till resultaträkning.

Balansräkningen är i huvudsak uppställd enligt KRL, omfattar tillräckliga noter och där bilagor/specifikationer finns i tillräcklig omfattning men behöver ses över med avseende på utformning. Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser. Årets resultat enligt balansräkningen överensstämmer inte med resultatet för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital. Vi bedömer att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i allt väsentligt existerar, är fullständigt

redovisade, rätt periodiserade och värderats enligt principerna i KRL. Vi har noterat avvikelser när det gäller redovisningen av investerings- och statsbidrag.

8.4 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar har kassaflödesanalys samt hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Kommunens uppställning överensstämmer med gällande rekommendation.

Kommentar

En översiktlig analys av kassaflödet visar att investeringsverksamheten finansierats genom den löpande verksamheten. En överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

8.5 Sammanställd redovisning

Upplysningar i förvaltningsberättelsen ska även omfatta kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande, KRL 8:1. Den sammanställda redovisningen ska innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens resultaträkning och resultaträkningarna för de övriga juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande, KRL 8:2. Enligt rekommendation nr 8:2 från Rådet för kommunal redovisning är det god redovisningssed att inkludera en kassaflödesanalys. Vi har granskat att:

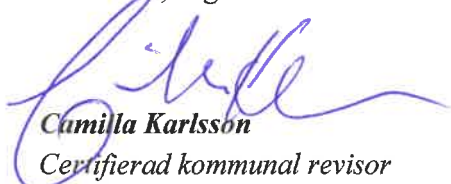
- ✓ Den sammanställda redovisningen är uppställd enligt KRL
- ✓ Noter finns i tillräcklig omfattning
- ✓ Konsolidering skett av de bolag i vilka kommunen har ett betydande inflytande
- ✓ Proportionell konsolideringsmetod och förvärvsmetod har tillämpats vid konsolideringen
- ✓ Beloppen överensstämmer med den sammanställda redovisningen och de ingående bolagens redovisningar
- ✓ Eliminering av interna poster i allt väsentligt har skett

Vi har granskat att kommunen upplyst om varför inte företag omfattas om det är aktuellt. Vi granskar specifikation av balanspost där det inte klart framgår av bokföringen i övrigt. Av specifikation ska framgå hur enheternas räkenskaper sammanställts och eventuella justeringar, elimineringar och konsolidering av poster i kommunkoncernens resultat och balansräkning.

Kommentar

Vi har granskat den sammanställda redovisningen där resultat- och balansräkning är utan anmärkningar. Underlag för granskning av kassaflödesanalysen saknas. Från och med 2019 skärps lagstiftningen kring de sammanställda räkenskaperna och vi rekommenderar att rutinerna för de sammanställda räkenskaperna ses över.

KomRedo, dag som ovan

Camilla Karlsson
Certifierad kommunal revisor